

**ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน (Standard Operating Procedure – SOP)
ภายใต้บันทึกความเข้าใจ เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็ก
ไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ**

๑. หลักการและเหตุผล

นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ประกาศคำมั่นของไทยในการประชุมสุดยอดระดับผู้นำด้านผู้ลี้ภัยของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ณ นครนิวยอร์ก โดยมีคำมั่นข้อที่ ๔ การไม่กักเด็กในห้องกักตรวจคนเข้าเมือง โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก ประกอบกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กโยกย้ายถิ่นฐานมีจำนวนเพิ่มขึ้น มีความสลับซับซ้อน เนื่องจากปัจจัยสาเหตุหลากหลายประการ จำเป็นต้องอาศัยแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ครอบคลุมและเป็นองค์รวม ดังนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสภาพัฒนาการสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งเครือข่ายพันธมิตร จัดทำบันทึกความเข้าใจขึ้น เพื่อดำเนินการและหามาตรการที่เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศและกฎหมายภายในของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานช่วยเหลือและปกป้องคุ้มครองเด็กที่ถูกกักตัวไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

นอกจากมาตรการทางด้านกฎหมายดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลไทยยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาโลก และมาตรการพิเศษต่าง ๆ เพื่อให้เพิ่มความมั่นใจว่ากระบวนการในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมีประสิทธิภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการต่างประเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานว่าด้วยการกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองขึ้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงานฯ ฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคณะทำงานสหวิชาชีพ โดยให้ความร่วมมือในการดำเนินงานช่วยเหลือคุ้มครองเด็กที่อยู่ในสถานกักตัวของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและที่สอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งเครือข่ายพันธมิตร และพันธกิจระหว่างประเทศ เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปในหลักการและแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

๒.๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการคุ้มครองเด็ก ภายใต้อำนาจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก

๓. ความหมายของเด็กที่พึงได้รับการช่วยเหลือ

เด็กที่พึงได้รับการช่วยเหลือ หมายถึง คนต่างด้าวที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ ที่ถูกกักตัวไว้ในสถานกักตัว คนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมือง ทั้งนี้ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับเด็กที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๑ เด็กที่อยู่ในสภาวะเปราะบาง ได้แก่

๓.๑.๑ เด็กที่เดินทางโดยลำพัง (Unaccompanied Children) หมายถึง เด็กที่ได้พลัดพรากจากบิดามารดา และญาติอื่นใด โดยมิได้อยู่ในการอุปการะจากผู้ใหญ่ใด ๆ ที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การอุปการะเลี้ยงดู

๓.๑.๒ เด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา (Separated Children) หมายถึง เด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา หรือจากผู้ปกครองตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม แต่มิได้จำเป็นว่าพลัดพรากจากญาติคนอื่น ดังนั้น กรณีนี้อาจ หมายรวมถึงเด็กที่เดินทางมาพร้อมสมาชิกอื่นใดในครอบครัวได้ด้วย

ทั้งนี้ เด็กที่เดินทางโดยลำพังหรือเด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา อาจเป็นเด็กกำพร้าที่บิดามารดา เสียชีวิตแล้ว

๓.๒ เด็กผู้ที่ได้รับสถานภาพเป็นผู้ลี้ภัยแล้วและอยู่ระหว่างรอการส่งตัวไปยังประเทศที่สาม หรือกรณียังไม่ได้ สถานภาพเป็นผู้ลี้ภัยแต่อยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการเพื่อขอลี้ภัยไปประเทศที่สาม โดยมีหนังสือรับรองจาก สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR)

๓.๓ เด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๓.๔ เด็กที่ต้องการได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษอื่น ๆ ได้แก่ เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปีหรือเด็กที่อยู่ระหว่างกินนม มารดา เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงหรือถูกทารุณกรรม เด็กที่กระทำความผิดและพ้นสภาพการควบคุมของ กระทรวงยุติธรรม เด็กเร่ร่อนหรือเด็กขอทาน เด็กที่มีปัญหาสถานะบุคคล เด็กที่มีปัญหาสุขภาพหรือความพิการ และเด็กที่ประสบปัญหาอื่น ๆ ซึ่งควรได้รับการคุ้มครอง

๔. หลักการปฏิบัติ (General principles)

๔.๑ เด็กจะต้องไม่ถูกกักตัว เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ให้จัดอยู่ในสถานที่ควบคุมคนต่างด้าว เพื่อรอการส่งกลับ เป็นมาตรการสุดท้ายและใช้ระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๔.๒ ในการตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็ก จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็น ข้อพิจารณาลำดับแรก และจะต้องรับฟังความคิดเห็นจากเด็กด้วยเสมอ

๔.๓ เด็กมีสิทธิที่จะได้รับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรม และสังคมของเด็ก

๔.๔ ในการกำหนดวิธีการอุปการะเลี้ยงดูเด็กให้พิจารณาให้ความสำคัญกับการอุปการะโดยใช้ครอบครัวเป็น ฐานมาเป็นลำดับแรก โดยใช้สถานรองรับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือสถาน

รองรับเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นทางเลือกสุดท้าย และให้อยู่ในระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๔.๕ การจัดให้เด็กอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูในรูปแบบของการเลี้ยงดูทดแทนใด ๆ จะต้องพิจารณาถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กอย่างเหมาะสม ในขณะที่ต้องมีการแสวงหาทางออกที่ยั่งยืนในการเลี้ยงดูเด็กไว้ด้วย

๔.๖ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินมาตรการอันเหมาะสม เพื่อให้เด็กได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

๕. กลไกและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๑ ให้มีคณะทำงานสหวิชาชีพตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๕.๑.๑ องค์ประกอบของคณะทำงานสหวิชาชีพ

๑) ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หรือผู้ที่ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๒) อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือผู้ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน มอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
๓) ผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ	คณะทำงาน
๔) ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน	คณะทำงาน
๕) ผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ	คณะทำงาน
๖) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก	คณะทำงาน
๗) เจ้าหน้าที่กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ที่ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน มอบหมาย จำนวน ๑ คน	คณะทำงานและเลขานุการ
๘) เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ที่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนมอบหมาย จำนวน ๑ คน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ คณะทำงานสหวิชาชีพควรมีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาความเปราะบางของเด็กและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที หลังจากเด็กถูกนำตัวมาที่สถานที่ควบคุมคนต่างด้าว เพื่อให้สามารถให้การดูแลและหาทางออกที่เหมาะสมได้ทันทีที่ไม่เกิดการกักเด็ก

การประชุมคณะทำงานสหวิชาชีพทุกครั้ง ต้องมีองค์ประชุมเข้าร่วมครบตามที่ได้รับแต่งตั้ง ยกเว้นผู้แทนองค์การระหว่างประเทศอาจมอบหมายองค์กรหนึ่งองค์กรใดเข้าร่วมแทนได้

หากมีความจำเป็นต้องขอความเห็นเพิ่มเติม อาจเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนภาคประชาสังคม หรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะทำงานสหวิชาชีพ

๕.๑.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน

๑) พิจารณากำหนดแนวทางการช่วยเหลือตามสภาพปัญหา ความต้องการและและความเสี่ยงของเด็กเพื่อประกอบการพิจารณาในการวางแผนการช่วยเหลือรายบุคคล การจัดบริการดูแล และให้การช่วยเหลือเด็กที่เหมาะสมตามความต้องการ

๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกรมกิจการเด็กและเยาวชนในระดับจังหวัด ในกรณีที่มีการรับตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวเพื่อรอการส่งกลับ

๓) กำหนดคุณสมบัติและพิจารณารายชื่อองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม หรือบุคคลที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว (คุณสมบัติและรายชื่อองค์กร)

๔) กำหนดผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) ที่เหมาะสมเพื่อประสานหน่วยจัดบริการในการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว

๕) ติดตามและกำกับดูแลหน่วยจัดบริการในการช่วยเหลือเด็กภาพรวม (แบบฟอร์มติดตามการช่วยเหลือรายกรณี)

๖) จัดทำรายงานผลการช่วยเหลือเด็กภาพรวม และจัดเก็บข้อมูลเชิงสถิติเพื่อสามารถนำไปใช้ในการกำหนดกรอบนโยบายต่อไป (แบบฟอร์มรายงานการช่วยเหลือภาพรวมรายเดือน)

๕.๒ ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ลงนามตามบันทึกความเข้าใจ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานหลักในการดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานฉบับนี้ เพื่อติดต่อกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวผ่านช่องทางการติดต่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในการพิจารณาให้การช่วยเหลือเด็กและครอบครัวตามมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๕.๓ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๕.๓.๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๕.๓.๑.๑ มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมเป็นคณะทำงานสหวิชาชีพ

๑) ประธานคณะทำงาน ๑ คน

๒) คณะทำงานและเลขานุการ ๑ คน

๕.๓.๑.๒ ในช่วงที่อยู่ในความดูแลของ สถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ก่อนที่จะส่งให้หน่วยงานอื่นดำเนินการช่วยเหลือ โดยเมื่อมีการรับบุคคลต่างด้าวที่เป็นเด็กที่ถูกส่งมาจากหน่วยงานต่าง ๆ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จะดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับตัวคนต่างด้าวของสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ

๕.๓.๑.๓ จัดประชุมคณะทำงานสหวิชาชีพ พร้อมจัดทำสรุปผลการให้ความช่วยเหลือ แจ้งเวียนคณะทำงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงการต่างประเทศ

๕.๓.๑.๔ จัดให้มีล่ามแปลภาษาในการประชุมคณะทำงานสหวิชาชีพ เพื่อจัดทำข้อมูลจากการคัดกรอง การประเมินขั้นต้น โดยล่ามต้องมีคุณสมบัติอย่างเหมาะสม

๕.๓.๑.๕ รวบรวมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพื่อส่งต่อให้หน่วยจัดบริการแก่เด็ก

๕.๓.๑.๖ จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมในการสัมภาษณ์เด็กและครอบครัว

๕.๓.๑.๗ กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการประกันและเงื่อนไขในการพิจารณาอนุญาตกรณีนำเด็กหรือครอบครัวของเด็กออกจากสถานกักตัวคนต่างด้าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

๕.๓.๑.๘ พิจารณาเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ในสถานรองรับ ในกรณีเด็กและครอบครัวอยู่ในการดูแลของสถานรองรับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕.๓.๑.๙ จัดให้มีระบบการรายงานตัวที่เหมาะสมกับเด็ก

๕.๓.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕.๓.๒.๑ มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมเป็นคณะทำงานสหวิชาชีพ

๑) รองประธานคณะทำงาน ๑ คน

๒) คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ๑ คน

๕.๓.๒.๒ จัดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก หรือนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา สหวิชาชีพอื่น ประเมินความเสี่ยงและความต้องการของเด็กและครอบครัว และจัดทำแผนการให้ความช่วยเหลือ เพื่อเสนอให้คณะทำงานสหวิชาชีพพิจารณาให้ความเห็นชอบ รวมทั้งการประสานกับผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) เพื่อสนับสนุนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กขั้นต่ำ

๕.๓.๒.๓ ร่วมจัดประชุมคณะทำงานสหวิชาชีพ

๕.๓.๒.๔ รวบรวมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพื่อส่งต่อให้หน่วยจัดบริการแก่เด็ก

๕.๓.๒.๕ กำหนดมาตรฐานครอบครัวเลี้ยงดูทดแทนเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กและมีให้เด็กได้รับภัยอันตราย ในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติรองรับ อาจพิจารณากำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติสำหรับกรณีดังกล่าว โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการจัดบริการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่

๕.๓.๒.๖ จัดบริการในรูปแบบสถานรองรับพักพิงชั่วคราวระหว่างรอการส่งกลับประเทศต้นทางหรือประเทศที่สาม ควบคู่ไปกับแสวงหาทางออกที่ยั่งยืนในการดูแลเด็ก

๕.๓.๒.๗ ร่วมจัดทำหลักสูตรและอบรมล่ามเพื่ออำนวยความสะดวกในการสัมภาษณ์เด็กและครอบครัว การจัดกิจกรรมภายในสถานรองรับเด็กในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และการจัดบริการของหน่วยจัดบริการที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๒.๘ ตรวจสอบการจดทะเบียนองค์กรภาคเอกชนที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว ตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕.๓.๓ กระทรวงการต่างประเทศ

๕.๓.๓.๑ ประสานงานกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่ได้รับสถานะผู้ลี้ภัยแล้ว เด็กที่เป็นผู้ขอสถานะผู้แสวงหาที่พักพิง เด็กที่เป็นผู้แสวงหาที่พักพิงและอยู่ระหว่างการขอสถานะผู้ลี้ภัย และเด็กที่ถูกปฏิเสธสถานะเป็นผู้ลี้ภัยจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๕.๓.๓.๒ เร่งรัดองค์การระหว่างประเทศและองค์กรเอกชนในการสนับสนุนการส่งกลับประเทศต้นทาง หรือส่งไปประเทศที่สามตามแผนการให้ความช่วยเหลือ

๕.๓.๓.๓ ตรวจสอบสถานะขององค์กรเอกชนต่างประเทศที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการ เพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือแก่เด็ก ตามภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศ หากมีการร้องขอ

๕.๔ หน่วยงานสนับสนุน

๕.๔.๑ กระทรวงมหาดไทย

๕.๔.๑.๑ ตรวจสอบการจัดทะเบียนที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยงานจัดบริการ เพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว ตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทย

๕.๔.๑.๒ แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามมาตรา ๒๔ แห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก

๕.๔.๑.๓ กรณีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ผ่อนผันให้ผู้เสียหายและพยานในคดีค้ามนุษย์อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและทำงานได้

๕.๔.๒ กระทรวงศึกษาธิการ

๕.๔.๒.๑ จัดบริการด้านการศึกษาและการฝึกอบรมให้แก่เด็กในรูปแบบที่เหมาะสม

๕.๔.๒.๒ ตรวจสอบการจดทะเบียนองค์กรเอกชน ที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการการศึกษาเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือแก่เด็ก ตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ

๕.๔.๓ กระทรวงสาธารณสุข

๕.๔.๓.๑ จัดบริการตรวจสุขภาพกาย จิต และการรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการป้องกันและควบคุมโรคให้แก่เด็กและครอบครัว ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๕.๔.๓.๒ ตรวจสอบการจดทะเบียนองค์กรเอกชนที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือแก่เด็ก ตามภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข

๕.๔.๔ กระทรวงแรงงาน

๕.๔.๔.๑ ประสานกับองค์กรเอกชนเพื่อสนับสนุนการฝึกอาชีพและการจัดหาสถานที่ฝึกทำงานให้แก่ผู้ปกครองของเด็ก รวมทั้งกรณีเด็กมีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป

๕.๔.๔.๒ ตรวจสอบการจดทะเบียนองค์กรเอกชน ที่เหมาะสมในการเป็นหน่วยจัดบริการเพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือแก่เด็ก ตามภารกิจของกระทรวงแรงงาน

๕.๕ การแสวงหาความร่วมมือจากองค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรภาคเอกชน

๕.๕.๑ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ตรวจสอบสถานะและหากพบว่าเป็นบุคคลในความห่วงใย ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๕.๑.๑ สนับสนุนข้อมูลประวัติ ได้แก่ ชื่อ สัญชาติ วันเดือนปีเกิด สถานะความเป็นผู้ลี้ภัยของเด็กที่อยู่ในห้องกักให้แก่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อพิจารณาว่าเด็กมีลักษณะตามกฎเกณฑ์ขั้นตอนการปฏิบัติงานฉบับนี้ รวมทั้งประสานงานกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และคณะทำงานสหวิชาชีพเพื่อสนับสนุนข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในความห่วงใย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากบุคคลในความห่วงใยหรือผู้ปกครองแล้ว

๕.๕.๑.๒ จัดให้มีบริการแนะนำให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและครอบครัว ตามนโยบายการคุ้มครองผู้ลี้ภัยของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ โดยพิจารณาถึงลำดับความสำคัญและทรัพยากรที่มี

๕.๕.๑.๓ ดำเนินการหาทางออกที่ยั่งยืนตามความเร่งด่วนและตามทรัพยากรที่มี รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการกลับสู่ภูมิลำเนาโดยสมัครใจและการไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม โดยให้ความเร่งด่วนกับกรณีเปราะบางที่สุด

๕.๕.๒ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ดำเนินการ ดังนี้

๕.๕.๒.๑ สนับสนุนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกรมกิจการเด็กและเยาวชน ในการคัดกรองความต้องการเบื้องต้นของเด็กและครอบครัวที่มอบความยินยอมอย่างสมัครใจล่วงหน้า และได้รับข้อมูลพอเพียงภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๒.๒ สนับสนุนข้อมูลเด็กและครอบครัวที่มอบความยินยอมอย่างสมัครใจล่วงหน้า และได้รับข้อมูลพอเพียง ขณะที่อยู่ระหว่างการขอและถูกปฏิเสธการขอสถานะลี้ภัย ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือที่ยั่งยืน ภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๒.๓ สนับสนุนการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ซึ่งรวมถึงการอบรมล่ามในการดูแลเด็กและครอบครัวที่ได้รับการดูแลภายใต้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานฉบับนี้ รวมถึงการจัดกิจกรรมทางด้านการศึกษา สันทนาการ และการจัดกิจกรรมการดูแลด้านจิตสังคม ภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๒.๔ สนับสนุนการเดินทางไปประเทศที่สาม ประเทศต้นทางโดยสมัครใจและปลอดภัย และการแสวงหาทางออกอย่างยั่งยืน ภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๒.๕ สนับสนุนด้านการสาธารณสุข เช่น การตรวจและดูแลสุขภาพกาย และจิต รวมถึงการคัดกรองสุขภาพเบื้องต้นให้แก่เด็กและครอบครัวที่ได้รับการดูแลภายใต้ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานฉบับนี้ ภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๒.๖ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สนับสนุนการดูแลเด็กเป็นรายกรณี ภายใต้งบประมาณโครงการและทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่

๕.๕.๓ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ดำเนินการ ดังนี้

๕.๕.๓.๑ สนับสนุนและให้การช่วยเหลือด้านองค์ความรู้และงบประมาณในการพัฒนานโยบายระบบ กระบวนการ หลักปฏิบัติ และการเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การอบรมล่าม การคุ้มครองเด็กและครอบครัว

๕.๕.๔ องค์การเอกชน และภาคประชาสังคม ที่จะมาช่วยเหลือเด็กและครอบครัว ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะทำงานสหวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานฉบับนี้

๖. กระบวนการคุ้มครองเด็กรายกรณี

๖.๑ การคัดกรองและการขึ้นทะเบียนประวัติของเด็ก

๖.๑.๑ ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรับตัวคนต่างด้าวของสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ โดยหากมีความจำเป็นต้องข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว ให้ประสานกับสถานทูต สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) แล้วแต่กรณี รวมทั้ง สามารถร้องขอหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมตามความเหมาะสม

๖.๑.๑.๑ คัดแยกเด็กและครอบครัว โดยคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การกำหนดแนวทางการให้การคุ้มครองและความช่วยเหลือ โดยให้ความสำคัญกับเด็กที่เดินทางโดยลำพัง เด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา เด็กที่น่าเชื่อเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือเด็กผู้ติดตามผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เด็กที่มีปัญหาสุขภาพหรือพิการ และหญิงตั้งครรภ์

๖.๑.๑.๒ จัดทำแฟ้มประวัติเด็กและครอบครัว และบันทึกข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์ และจัดส่งข้อมูลให้กรมกิจการเด็กและเยาวชน ดังนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ประสานกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้ประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือบ้านพักเด็กและครอบครัวในจังหวัดนั้น

๖.๑.๒ เมื่อกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้รับแฟ้มประวัติเด็กและครอบครัวแล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรการการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กโดยเร็ว จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงและความต้องการ เพื่อนำไปสู่การกำหนดร่างแผนการช่วยเหลือระยะสั้นและระยะยาว โดยให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดสถานที่เฉพาะสำหรับการสัมภาษณ์ที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อให้เด็กรู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจต่อการให้ข้อมูล รวมถึงจัดล่ามแปลภาษาที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ โดยสามารถร้องขอหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมตามความเหมาะสม

๖.๒ การพิจารณากำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลเด็ก

ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดทำแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัวเฉพาะหน้า กรณีเด็กมีความเสี่ยงหรือไม่ปลอดภัย ให้แจ้งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกำหนดมาตรการเฉพาะหน้า เพื่อให้เด็กปลอดภัย

๖.๓ การจัดทำแผนการให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณี

ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จัดประชุมคณะทำงานสหวิชาชีพ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัว เพื่อให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาวแทนการกักตัวเด็ก โดยให้กรมกิจการเด็กและเยาวชน จัดทำรายละเอียดแผนการช่วยเหลือ ระบุความต้องการในการได้รับบริการเฉพาะ อาทิ บริการทางการศึกษา บริการทางสุขภาพ การฝึกอบรม การช่วยเหลือทางกฎหมาย และระยะเวลาของแผนการช่วยเหลือ รวมทั้งกำหนดรูปแบบการให้บริการของหน่วยที่จะรับเด็กไปดูแล หน่วยจัดบริการ และกำหนดผู้จัดการรายกรณี (Case Manager)

เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบการประสานงานการส่งต่อเด็กเข้ารับบริการ การติดตาม และการรายงานผลการช่วยเหลือให้แก่คณะทำงานสหวิชาชีพได้รับทราบต่อไป

ในเขตจังหวัดอื่น ให้ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด ประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดร่วมกันกำหนดแผนการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๖.๔ การประสานงานและการส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการที่เหมาะสม

๖.๔.๑ ให้คณะทำงานสหวิชาชีพ แจ้งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองพิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะทำงานสหวิชาชีพ

๖.๔.๒ ให้คณะทำงานสหวิชาชีพ ประสานหน่วยจัดบริการเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามแผนการให้ความช่วยเหลือรายกรณี

๖.๔.๓ ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แจ้งผลการพิจารณาแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัวให้คณะทำงานสหวิชาชีพและกรมกิจการเด็กและเยาวชนทราบโดยเร็ว

ทั้งนี้ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง อาจร้องขอข้อมูลจากคณะทำงานสหวิชาชีพ เพื่อพิจารณาทบทวนให้เห็นชอบแผนการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัวเพิ่มเติมก็ได้

๖.๔.๔ ให้คณะทำงานสหวิชาชีพประสานและส่งต่อเด็กและครอบครัว ให้กับผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) โดยอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานตามแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว

๖.๔.๕ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนทรัพยากรด้านบุคลากร การจัดบริการ และงบประมาณให้แก่หน่วยที่รับเด็กไปดูแล โดยให้หน่วยที่รับเด็กไปดูแลและหน่วยจัดบริการ จัดทำรายงานการดำเนินงานตามแผนการให้ความช่วยเหลือให้แก่ผู้จัดการรายกรณี เพื่อรายงานให้คณะทำงานสหวิชาชีพได้รับทราบต่อไป

ในเขตจังหวัดอื่น ให้ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด ประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด ดำเนินการจัดบริการร่วมกันตามแผนการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๖.๕ การกำหนดวิธีการให้บริการและการเลี้ยงดูทดแทน

๖.๕.๑ การกำหนดวิธีการให้บริการและการเลี้ยงดูทดแทนให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความเหมาะสมจากผลการประเมินเด็ก โดยให้คำนึงถึงความเปราะบางของเด็กเป็นกรณีเร่งด่วน และการไม่แยกเด็กออกจากมารดา หรือบิดาแล้วแต่กรณี ได้แก่ เด็กที่เดินทางโดยลำพัง เด็กที่พลัดพรากจากบิดามารดา เด็กเล็กที่ยังดื่มนมมารดา เด็กที่มีปัญหาสุขภาพ เป็นต้น รวมถึงหญิงที่อยู่ระหว่างการตั้งครรภ์

๖.๕.๒ รูปแบบในการให้บริการและการเลี้ยงดูทดแทน หมายรวมถึง การจัดให้เด็กและผู้ปกครอง อยู่เป็นกลุ่มช่วยเหลือดูแลตนเองในชุมชน การจัดให้เด็กอยู่ในครอบครัวอุปถัมภ์ การจัดให้มารดาหรือเด็กอยู่ในสถานรองรับเด็กของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือสถานรองรับเด็กเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือรูปแบบอื่นใดที่คณะทำงานสหวิชาชีพกำหนด

๖.๖ การกำหนดมาตรฐานการเลี้ยงดูทดแทนครอบครัว

ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน กำหนดมาตรฐานการเลี้ยงดูทดแทนครอบครัว ทั้งนี้ กรณีที่ยังไม่มีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๖.๗ กระบวนการส่งกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม และการหาทางออกที่ยั่งยืน

ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แจ้งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ดำเนินการดังนี้

๖.๗.๑ ประสานสถานทูตประเทศต้นทาง องค์การระหว่างประเทศ องค์การเอกชน และภาคประชาสังคม ในการกลับสู่ภูมิลำเนาโดยสมัครใจและปลอดภัย การเดินทางไปประเทศที่สาม และการหาทางออกที่ยั่งยืนให้แก่เด็กและครอบครัว ตามสถานการณ์ของเด็กและครอบครัวนั้น ๆ

๖.๗.๒ ประสานสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ กรณีเด็กและครอบครัวเป็นบุคคลในความห่วงใยของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ให้ ดำเนินการ ดังนี้

๖.๗.๒.๑ กรณีเด็กที่เดินทางโดยลำพัง หรือเด็กที่พลัดพรากจากครอบครัว ให้ประสานงานคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ ในการติดตามครอบครัวเพื่อให้เด็กกลับคืนสู่ครอบครัวในประเทศภูมิลำเนาหรือประเทศที่สาม

๖.๗.๒.๒ ในการไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สามตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้

๖.๗.๒.๓ ในการกลับสู่ภูมิลำเนาโดยสมัครใจ เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย โดยร่วมกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน

๖.๗.๒.๔ ในการไปรวมกับครอบครัวในประเทศที่สาม โดยครอบครัวเป็นผู้ร้องขอประเทศที่สามด้วยตนเอง

๖.๗.๓ ประสานกรมกิจการเด็กและเยาวชน กรณีเด็กที่เดินทางโดยลำพัง หรือเด็กที่พลัดพรากจากครอบครัวกรณีเด็กและครอบครัว ที่ไม่เป็นบุคคลในความห่วงใยของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ในการติดตามครอบครัวเพื่อให้เด็กกลับคืนสู่ครอบครัวในประเทศภูมิลำเนาหรือประเทศที่สาม

๗. การติดตามและประเมินผลรายการคดี

ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน อาจมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการจัดบริการตามแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัวเป็นรายการคดี ดังต่อไปนี้

๗.๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก มีหน้าที่ ดังนี้

๗.๑.๑ เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อกำหนดวิธีการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๗.๑.๒ กำหนดผู้จัดการรายการคดี (Case Manager) หรือผู้ที่เหมาะสมเพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๗.๑.๓ กำกับดูแลภาพรวมและให้คำแนะนำการให้บริการสำหรับเด็กและครอบครัว

๗.๑.๔ กำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานตามแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว

๗.๑.๕ ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กกรณีที่ได้รับแจ้งว่าเด็กจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

๗.๑.๖ รวบรวมเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและครอบครัวจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่งต่อให้หน่วยที่รับเด็กไปดูแล

๗.๒ ผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) มีหน้าที่ ดังนี้

๗.๒.๑ ประสานหน่วยจัดบริการเพื่อให้การช่วยเหลือให้แก่เด็กและครอบครัว

๗.๒.๒ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๗.๒.๓ แจ้งเหตุกรณีเด็กมีความจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือกรณีจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๗.๒.๔ จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องมีการปรับแผนการช่วยเหลือ

๗.๓ หน่วยจัดบริการ (Service Provider) มีหน้าที่ ดังนี้

๗.๓.๑ จัดบริการตามแผนที่กำหนดไว้

๗.๓.๒ สนับสนุนและให้บริการเด็กและครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ

๗.๓.๓ ประสานการทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้จัดการรายกรณี

๗.๓.๔ รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานต่อคณะทำงานสหวิชาชีพ

ทั้งนี้ ให้คณะทำงานสหวิชาชีพจัดการประชุมร่วมกับ ๗.๑ ๗.๒ ๗.๓ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ทบทวนการดำเนินงาน และปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

ในเขตจังหวัดอื่น ให้ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด ประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด ร่วมกันติดตามแผนการให้ความช่วยเหลือเด็กและครอบครัว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

๘. การติดตามและการจัดทำรายงาน

ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง จัดทำรายงานผลการช่วยเหลือเด็กและครอบครัวเป็นรายเดือน โดยรวบรวมจากตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด เพื่อเสนอต่อคณะทำงานสหวิชาชีพ ตามแบบฟอร์มที่คณะทำงานสหวิชาชีพกำหนด ดังนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กองบังคับการสืบสวนสอบสวน เป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงาน

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำรายงาน

ทั้งนี้ ให้ส่งรายงานผลการช่วยเหลือรายเดือน ไปยังกองบังคับการสืบสวนสอบสวน ภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป

๙. การทบทวนและยกเลิก

๙.๑ ให้คณะทำงานสหวิชาชีพ พิจารณาทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อประมวลอุปสรรคปัญหาและข้อขัดข้องในการปฏิบัติ และจัดทำข้อเสนอการแก้ไขปัญหาต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๙.๒ กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นต้องทบทวนการปฏิบัติงานก็ให้เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบ

๙.๓ กรณีบันทึกความเข้าใจ เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางแทนการกักตัวเด็กไว้ในสถานกักตัวคนต่างด้าวเพื่อรอการส่งกลับ มีการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากบริบททางกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับอื่น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงหรืออาจพิจารณายกเลิกขั้นตอนการปฏิบัติงานฉบับนี้